

Ce lume voalată !

Amurit francul, nu mai ai ce-mpușca. Trăiască noul euro ! "Nou-născutul" e sărbătorit în stradă de parade clovnești cu oameni pitici, uriași în costume albastre și capete plensnite în stea, surle și trâmbițe. La moartea efigiei tradiționale franceze se chefuiește pe cînste; oameni de finanțe scrobiți se bat cu torturi de frișcă, sparg cupe de șampanie aruncându-le pe ferestrele lifturilor transparente, se sărută copilărește și emoția le albește fața. Devin și ei măști vâruite. Statuia Comandorului înclină capul în semn de acceptare a invitației la cină și "ospățul de piatră" începe.

Ce lume voalată, devoalându-se mereu, dar fără a ajunge la adevăratu-i chip ! Înseamnă că trăim un teatru în teatru ețem(izat), iluzoriu prin rapiditatea schimbării de locuri și fapte, policrom și polifonic, cutreierat de furii divine ce ne amintesc... etc., etc.

În acest spațiu al unei mitologii noi, mereu născânde și mereu ucigașe ca o hidră, cum putea să arate Dom Juan-ul lui Purcărete? Decât așa, întocmai lumii. După propriile-i spuse, regizorul nu și-a propus "o construcție psihologizantă" a faptelor și caracterelor, ci o construcție primordial formală în care, precum în teatrul oriental, "personajele sunt semne simbolice ale propriului destin". Se devorează între ele doar măștile.

Primul gest al spectacolului e tocmai intrarea în acest univers de obiecte pentru teatru: actorii se fardează, se îmbracă, își construiesc măștile de față cu spectatorul. O pastă asurzitoare de tunete și lumini sparge cumiștenia simpa(te)tică a începutului și, dintr-o trapă, din măruntaiele scenei, se ivește lent și statuar Dom Juan. Contururile personajului sunt precise: costumul din epoca Regelui Soare construiește imaginea sa ca pe un blazon. Figura e încremenită în propriu-i dat și forța imaginii sale e augustă.

Și e bărbat, vreau să spun singurul interpret bărbat printre femeile purtătoare de măști.

Montarea lui Purcărete focalizează lectura textului lui Molière în jurul a două figuricheie: Dona Elvira și Fantoma-femeia bătrână prezentă clipă de clipă în scenă. Dona Elvira e un înger justițiar – premoniția mistică a pedepsei de Apoi –, o figură eterică și muzicală (tot textul actriței e

cântat); în vreme ce Fantoma, tăcută, impenetrabilă și atoeveghetoare, menește bătrânețea implacabilă. Spectacolul lui Purcărete se circumscrie acestor motive-stigmat: bătrânețea și moartea. Răzvrătit fără pricină împotriva cerului atât de des invocat de Sganarelle, Dom Juan va fi mereu hăituit de frumusețea tristă a celor două întruchipări. Nici imaginea tatălui, nici statuia Comandorului nu îl avertizează moral pe Dom Juan cu atât dramatism cât aceste obsesii feminine a căror liniște frumoasă tulbură. De altfel, Tatăl și Statuia Comandorului sunt momente parodiante. Ba, mai mult, Statuia Comandorului, un fel de *deus ex machina* cu trup de Budha răsfrânt în propriile-i forme generoase, parodiază condiția regizorului însuși (e vorba de Purcărete), probabil ucis cândva de Dom Juan...

Ceea ce surprinde în spectacolul lui Purcărete este fidelitatea obediență față de text, fidelitate – ad litteram – care vîlăguiește spectacolul, vîdind teama regizorului român de a contraria tradiția tipic franceză a dragostei de discurs.

Dar, mai presus de orice, spectacolul de la Limoges reiterează o temă obsesivă a lui Purcărete și anume energia substanței constitutive a lumii de a-și reface mereu consistența, eliminând elementele de alteritate. Nu întâmplător, toți interpreții din spectacol, cu excepția celui principal, sunt femei. Această substanțiere a identității (de gen a) tuturor personajelor în raport cu *unul singur* – elementul de alteritate – o regăsim în câteva din montările grandioase ale lui Purcărete de la T.N. Craiova: **Phaedra**, **Danaidele**, **Orestia**. Giganticele

Coruri-comunitate sancționează de fiecare dată, în spectacolele pomenite, indisciplina de a-ți consuma destinul în mod individual, desprins de rosturi. Desprins de rosturi, într-un fel, este Dom Juan, în spectacolul de la Limoges: bărbatul căutând feminitatea într-o lume de femei travestite, deformat, vîlăguit, consacrand un sens dogmatic al erotismului, dragostei și credinței în Dumnezeu. Bărbatul născut, iubit, murit de femei și etemizat tot de ele. Bărbatul – ca element de alteritate într-o lume de sex feminin. Imaginea finală a convoiului din barcă, în care scheletul lui Dom Juan e purtat ca un nou-născut de mama-moarte Elvira, în timp ce Tatăl (personaj travestit și el, desigur) târăște barca asemeni unui Caron strâmb, dă măsura întregă a lecturii lui Purcărete.

Sebastian-Vlad Popa

foto: Dragoș Cristescu

Dom Juan de Molière în regia lui Silviu Purcărete